

Nr 221.

Av herrar **Nylander** och **Nordborg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar m. m.*

I diskussionen om det föreliggande sjukförsäkringsförslaget hava påpekats vissa oegentligheter, som skulle bli en följd av det nämnda förslagets ställning i förhållande till olycksfallsförsäkringen.

Sålunda skulle, då ersättning enligt 25 § olycksfallsförsäkringslagen *ned-sättes* på grund av från den skadades sida visad grov vårdslöshet eller onykterhet m. m., fyllnad komma att utgå från sjukförsäkringen. Denna fyllnad kan komma att göra sagda nedsättning — som är av betydelse särskilt såsom varning för andra arbetare i ett företag att iakttaga försiktighet — illusorisk.

Vidare skulle visserligen enligt 31 § i förslaget till förordning om sjuk-kassor i kassans stadgar kunna intagas bestämmelse om, att, när den försäkrade får behålla sin lön eller del därav, sjukhjälp ej skall utgå från kassan eller rätten därtill vara på visst sätt begränsad. Denna befogenhet hava även de nuvarande sjukkassorna, men ingen av dem har veterligen be-gagnat sig därav. Förhållandet torde alltså bli, att sjukkassem medlem, som under sjukdomstid får behålla sin lön eller del därav, fortfarande skulle få vid sjukdom uppbära förutom löneförmåner även sjukpenning från sjukkassa med statsbidrag. Är nu emellertid sjukdomen en följd av olycksfall i arbete, är enligt olycksfallsförsäkringslagen arbetsgivaren berättigad att, i den mån han utgiver lön till arbetaren, utbetomma den enligt sistnämnda lag utgå-ende sjukpenningen i stället för den sjuke. Då enligt förslaget denna sjuk-penning skall gå i avdrag från vad som utgives från sjukkassan, måste följ-den härav bli, att i här åsyftade fall den sjuke medlemmen skulle komma i bättre ställning vid olycksfall *utom* arbete än vid olycksfall *i* arbete. Även härutinnan synas rättelser erforderliga i förslaget.

Det föreliggande förslaget synes även kunna betecknas såsom mindre väl genomarbetat, i vad angår sjukförsäkringens förhållande till den sociala olycksfallsförsäkringen. Inom olycksfallsförsäkringen gjorda erfarenheter borde också kunna i högre grad tillgodogöras vid en sjukförsäkringsreform.

På olycksfallsförsäkringens område har man numera sorglig erfarenhet om vad avsaknaden av en verklig karenstid betyder i fråga om *de kortvariga olycksfallen*. Redan före karenstidens upphörande utgjorde de mindre olycks-fallen en mycket stor del av hela antalet anmälda olycksfall. Av den senast publicerade officiella statistiken (för år 1927) framgår sålunda, att av hela

antalet anmälda skadade 83 % voro återställda inom fem veckor. Sjuktidens längd vid dessa skador framgår av följande ur statistiken hämtade tabell:

högst 1 vecka	22.4 %
över 1 t. o. m. 2 veckor	27.2 »
» 2 » 3 »	17.3 »
» 3 » 4 »	10.1 »
» 4 » 5 »	6.1 »
	Summa 83.1 %.

Antalet mindre skador, vilka anmälas såsom olycksfall i arbete, har efter karenstidens borttagande fördubblats. Det synes under sådana förhållanden synnerligen angeläget, att nödig uppmärksamhet ägnas även åt dessa erfarenheter i sammanhang med den nu föreliggande frågan om djupgående reformer på sjukförsäkringens område.

Ur denna synpunkt har numera tillkommit en särskild anledning för närmare övervägande, huruvida och under vilka förutsättningar i samband med en dylik reform viss *karenstid inom olycksfallsförsäkringen* å någon eller några veckor skulle kunna stadgas.

I 1916 års olycksfallsförsäkringslag uttalades på sin tid som bekant, att den då införda karenstiden skulle gälla, »intill dess särskild lag om sjukförsäkring må varda genomförd». Man hade alltså då mycket starkt för ögonen sambandet, i vad de kortvariga olycksfallen angår, mellan sjuk- och olycksfallsförsäkringen. När sedermera besparingskommittén 1925 avgav det förslag till sjukkasseeväsendets omorganisation, även det på frivillighetens grund, som förelades 1926 års riksdag, åtföljdes detsamma av förslag om en karenstid inom olycksfallsförsäkringen av 14 dagar.

I nu föreliggande förslag avses, att lokalsjukkassa skall omhändervisa sjukförsäkringen under 18 dagar efter sjukdomens inträffande. Under sådana förhållanden skulle måhända en karenstid inom olycksfallsförsäkringen tänkas kunna sammanfalla med den tid, varunder sjukförsäkringen i lokalkassa skulle gälla. Härigenom skulle de omkring $\frac{2}{3}$ av hela antalet numera såsom olycksfall anmälda skador i arbetet — enligt uppgift tillhopa nära 135,000 under år 1930 — vilka ej medföra längre sjukdomstid än 18 dagar, kunna överföras till sjukförsäkringen.

Liksom inom sjukförsäkringen en viss lokal sjukkontroll är nödvändig, så gör sig enligt vad erfarenheten noggsamt visat samma behov gällande inom olycksfallsförsäkringen. Det nu föreliggande förslaget syftar visserligen till att göra de lokala sjukkassorna mer lämpade för fullgörande efter avtal mot särskild ersättning av en del uppgifter för olycksfallsförsäkringens räkning, varibland även viss kontroll. Men sjukkassornas arbete enligt avtalet skulle i allt fall helt och hållet ske på olycksfallsförsäkringsinrättningens ansvar efter dess bestämmande och mot detaljredovisning till denna. Någon i större utsträckning genomförd eller mera effektiv decentralisering vid handhavandet av olycksfallsförsäkringen skulle alltså på denna väg icke kunna vinnas.

Hur lämpligast en viss karenstid inom olycksfallsförsäkringen skall kunna ordnas, torde endast kunna besvaras efter särskild utredning.

Under alla omständigheter är det av stor betydelse, att sjuk- och olycksfallsförsäkringen ej i den utsträckning som förslaget förutsätter gälla vid sidan av varandra *vid ett och samma olycksfall i arbete* samt att den ena försäkringsgrenen ej i onödan avviker från den andra, i vad angår vederbörandes sjukdomstid.

På grund av vad nu anförts hemställas,

att riksdagen måtte, jämte borttagande av dubbelförsäkringen på sjuk- och olycksfallsförsäkringen samt yrkessjukdomarnas område, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om ytterligare utredning i fråga om lämpligare avvägt samband mellan sjuk- och olycksfallsförsäkringen för åstadkommande inom den senare bland annat av viss karenstid samt i anledning därav avgiva de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 7 mars 1931.

Axel Nylander.

O. A. Nordborg.
